

مرکز مجاز امام صادق (علیه السلام)

اصول الفقه (مباحث الفاظ)

مفاهیم - دلالت تنبیه

جلسه ۱۰۵

استاد نجارزاده

۲. دلالت تنبیه (دلالت ایماء)

این نوع دلالت از جهت اینکه عرفاً مقصود متکلم است مانند دلالت اقتضاء است؛ اما در صدق و صحت کلام متوقف بر آن نمی‌باشد بلکه از سیاق کلام می‌فهمیم که قصد متکلم بوده یا خیر.

موارد دلالت تنبیه:

اول: متکلم بخواهد امری را بیان کند اما ملازم عقلی یا عرفی آن امر را ذکر کند. مثلاً بگوید: «خورشید طلوع کرد» برای کسی که نمازش قضاء شده است.

دوم: جایی که کلام همراه با چیزی باشد که مفید این معنا باشد که آن چیز علت حکم، یا شرط حکم یا مانع حکم یا جزء حکم است و یا عدم علیت، عدم شرطیت، عدم مانعیت و عدم جزئیت را افاده کند.

سوم: جایی که کلام همراه با چیزی باشد که بعضی از متعلقات فعل را تعیین کند.